

Někteří lidé se definují jako vlastníci dětí, které mají takové a takové vzdělání atd. Takové dítě se stává předmětem spotřeby, čekáte, že vám přinese štěstí a uspokojení.

”

Konzumní společnost se snadno kritizuje. Lze ale tak jednoznačně říci, že spotřební život je špatný? Konzumní kultura je daň, kterou platíme za rozšiřování svobody, autonomie a demokracie.

Nevím, jestli je špatně, že žijeme v konzumní společnosti. Nejsem nostalgický. Před sto, padesáti lety byla tuhá pravidla na všechny sociální podmínky. Minulá společnost dříve byla peklem pro mnoho lidí, zejména žen, které neměly možnost se rozvést nebo se vzbouřit proti otrockým manželským poutům. Moderní člověk má to štěstí, že není odsouzen žít a dělat to, co mu bylo předem předurčeno. Já jen říkám, že dnes nejde jen o čistý zisk. Za to, co jsme získali, musíme zaplatit cenu. Pokud to člověk se svojí svobodou myslí vážně, musí ji užívat jako producent, ne jako spotřebitel. Musí produkovat a tvořit. Ambivalence, ambivalence, ambivalence – to je hlavní rys moderní doby.

Co považujete za největší cenu, kterou musíme platit za život v konzumní společnosti, za všechnu tu svobodu a možnosti volby?

Znepokojivé jsou morální konsekvence. Konzumní společnost znehodnocuje to, co je základem veškeré morálky, totiž ideu „života pro“, nejen „života s“. Nacházení radosti ve službě někomu. Konzumní přístup zakazuje být loajální, nakazuje užívat věc jenom potud, pokud přináší uspokojení. Loajalita ke komoditě by znamenala konec konzumní společnosti. Společnosti by zbankrotovaly. Pokud se ale konzumní přístup rozšíří do sféry lidských vztahů, láska a mezilidské vztahy zbankrotují.

To nejsou nadějně vyhlídky...

Víte, já si nepřestávám myslet, že život není jednoduchý. Nemůže být. Je ambivalentní, o tom jsou moje knihy. Každý životní styl vyžaduje různé oběti. Musíme se prostě víc snažit.

**PETRA
GÜMPLOVÁ**

gumplov@newschool.edu